

Această fișă informativă a fost realizată în colaborare cu [Consiliul Notariatelor din UE \(CNUE\)](#).

1 Cum se redactează dispoziția pentru cauză de moarte (testament, testament conjunctiv, pact asupra unei succesiuni viitoare)?

Un testament poate fi întocmit sub două forme: ca testament manuscris (numit, de asemenea, „testament olograf”) sau ca testament public (numit, de asemenea, „testament notarial”).

Un testament olograf poate fi întocmit numai de persoanele care au împlinit vârsta de 18 ani și trebuie să fie scris de mână de la început până la ultimul cuvânt, apoi să fie semnat. Dacă testamentul a fost dactilografiat cu ajutorul unei mașini de scris sau al unui calculator, dacă semnătura lipsește sau dacă testamentul a fost dictat (de exemplu, înregistrat audio), acesta nu este valabil, prin urmare, doar moștenitorii legali sunt în măsură să moștenească, dacă nu există alt testament valabil care să numească drept alternativă un alt moștenitor. Pentru autentificare, testamentul trebuie semnat cu numele complet (și anume, nume și prenume), astfel încât să nu existe nicio ambiguitate cu privire la persoana care a redactat testamentul. În cele din urmă, se recomandă insistent să se includă în testament data și locul, pentru a arăta când și unde a fost întocmit documentul oficial. Acest lucru este important deoarece un testament anterior poate fi revocat – integral sau parțial – de un testament nou. În cazul în care nu se menționează data în unul dintre testamente sau chiar în ambele, este adesea imposibil să se determine care dintre acestea este mai recent și ar trebui să fie considerat valabil.

Cuplurile căsătorite și partenerii înregistrați sunt autorizați, de asemenea, să întocmească un testament olograf conjunctiv. În acest caz, testamentul olograf întocmit de unul dintre soți sau parteneri trebuie să fie semnat de către ambii soți sau parteneri (pentru detalii suplimentare, a se vedea „*Was ist ein gemeinschaftliches Testament?*” [„Ce este testamentul conjunctiv?”] la pagina 24 din broșura intitulată „*Erben und Vererben*” [„Moștenirea și legatul”], publicată de Ministerul Federal al Justiției și Protecției Consumatorului (*Bundesministerium der Justiz und für Verbraucherschutz*)).

În cazul în care doriți să evitați riscul de a face greșeli în procesul de elaborare a testamentului dumneavoastră, ar trebui să întocmiți un testament public (numit și „testament notarial”). Aceasta înseamnă să comunicați oral ultimele dumneavoastră dorințe unui notar care le consențează în scris ori să redactați dumneavoastră testamentul și să îl înmânați în scris unui notar (pentru informații suplimentare, a se vedea „*Das öffentliche Testament*” [„Testamentul public”] la pagina 23 din broșura intitulată „*Erben und Vererben*” [„Moștenirea și legatul”], publicată de Ministerul Federal al Justiției și Protecției Consumatorului). Acest tip de testament poate fi întocmit, de asemenea, de minorii care au împlinit vârsta de 16 ani.

În vederea încheierii unui contract de succesiune, ambele părți trebuie să se prezinte în fața notarului în același timp (pentru mai multe informații, a se vedea „*Der Erbvertrag*” [„Contractul de succesiune”] la pagina 29 din broșura intitulată „*Erben und Vererben*” [„Moștenirea și legatul”], publicată de Ministerul Federal al Justiției și Protecției Consumatorului).

2 Ar trebui ca dispoziția să fie înregistrată și, dacă da, în ce mod?

Pentru a contracara riscul ca un testament olograf să fie ascuns, să se piardă sau să fie omis după decesul unei persoane, este adesea recomandat (însă nu obligatoriu) să se depună testamentul la instanța locală (*Amtsgericht*) – sau, în landul Baden-Württemberg, la notariat (*Notariat*), până la sfârșitul anului 2017 – astfel încât acesta să poată fi păstrat în custodie sigură. Un testament notarial se păstrează întotdeauna în custodie sigură. Același lucru este valabil în cazul contractelor de succesiune, exceptând cazul în care părțile la contract declară în mod expres că testamentul nu va fi plasat în custodie oficială; în acest din urmă caz, documentul se depune la notar. Testamentele și contractele de succesiune care sunt păstrate în custodie sigură trebuie deschise la decesul persoanei care a dat dispozițiile *mortis causa* (pentru cauză de moarte) prevăzute în testament (persoană pe care legea o numește „testator”). Începând cu 1 ianuarie 2012, testamentele notariale și dispozițiile notariale *mortis causa* (testamentele și contractele de succesiune) care sunt păstrate în custodie sigură de către instanțele locale – sau în Baden-Württemberg până la sfârșitul anului 2017 sau de către notariate – se înregistrează electronic în Registrul Central al Testamentelor din *Bundesnotarkammer* [Camera Federală a Notarilor]. În cazul dispozițiilor *mortis causa* care au fost întocmite înainte de această dată și plasate în custodie sigură, detaliile relevante ale birourilor de înregistrare vor fi transferate registrului.

În calitatea sa de autoritate de înregistrare, Camera Federală a Notarilor primește notificări cu privire la toate decesele care se produc la nivel intern și informează instanța competentă de drept succesoral (*Nachlassgericht*), dispozițiile succesiunii fiind înregistrate și sunt păstrate în custodie sigură în scopul deschiderii oricărui dispoziții testamentare *mortis causa*, păstrate în custodie sigură.

3 Există restricții asupra libertății de a dispune pentru cauză de moarte (rezervă succesorală, de exemplu)?

Rudele apropiate pot fi dezmoștenite printr-un testament. Cu toate acestea, situația în care soțul/soția, copiii și nepoții sau părinții persoanei decedate nu primesc nicio parte din patrimoniul defunctului, chiar dacă aceștia ar fi fost moștenitorii legali în cazul în care dispoziția testamentară nu ar fi existat efectiv, a fost întotdeauna considerată injustă. Ca urmare a recunoașterii oficiale și asumării responsabilității reciproce, stabilite prin lege, același lucru este valabil și în cazul partenerului supraviețuitor al unei relații de parteneriat de același sex, care a fost înregistrată. Prin urmare, legiuitorul acordă acestui grup restrâns de persoane o cotă-parte rezervată. Beneficiarii cotei-părți au dreptul să solicite de la moștenitorul (moștenitorii) testamentari o sumă de bani egală cu jumătate din valoarea cotei-părți rezervate.

Exemplu: La decesul testatorului, rămâne soțul acesteia (cu care a trăit în regimul comunității de bunuri pentru bunurile dobândite în timpul căsătoriei, prin care fiecare dintre soți își păstrează dreptul de proprietate asupra propriilor bunuri, însă valoarea corespunzătoare creșterii nete a averii acestora în timpul căsătoriei este împărțită în mod egal) și o fiică. În testamentul acesteia, testatorul l-a desemnat pe soțul său ca unic moștenitor. Masa succesorală este în valoare de 100 000 EUR. Proporția corespunzătoare rezervei succesorale destinate fiicei este de ¼ (în timp ce cota-parte legală a acesteia este de ½, aceeași cu proporția soțului care a trăit cu testatorul în regimul comunității de bunuri pentru bunurile dobândite în timpul căsătoriei). Pentru a calcula suma de bani la care are dreptul fiica, proporția reprezentând rezerva succesorală trebuie să fie înmulțită cu valoarea masei succesorale la momentul deschiderii succesiunii. Aceasta înseamnă că fiica poate solicita de la soț o rezervă succesorală în valoare de 25 000 EUR (¼ x 100 000 EUR).

Testatorii nu pot să obstrucționeze dreptul la această cotă rezervată prin includerea beneficiarilor cotei rezervate în testament, ci numai să le aloce mai puțin de jumătate din cota-parte obligatorie care li se cuvine. În astfel de cazuri, beneficiarul cotei rezervate are dreptul la o sumă suplimentară, astfel încât cota rezervată să ajungă la jumătate din cota-parte obligatorie.

Exemplu: În testamentul său, testatorul i-a desemnat ca moștenitori pe soția sa (cu care a trăit într-un regim al comunității de bunuri pentru bunurile dobândite în timpul căsătoriei) și pe fiica sa, acordându-le $\frac{2}{3}$ și, respectiv, $\frac{1}{3}$ din averea sa. Masa succesorală este în valoare de 800 000 EUR. Proporția corespunzătoare cotei rezervare a fiicei este de $\frac{1}{3}$, adică 200 000 EUR. Având în vedere că aceasta a fost inclusă în testament și, prin urmare, urmează să moștenească 100 000 EUR ($\frac{1}{3}$ din 800 000 EUR), fiica are dreptul să primească doar o sumă suplimentară pentru a se acoperi diferența (100 000 EUR). Cererile privind cota obligatorie trebuie să fie prezentate în termen de trei ani de la data la care beneficiarul potențial al cotei obligatorii a luat cunoștință de deschiderea succesiunii și de dispoziția care i-a adus prejudicii și, în orice caz, în termen de maxim treizeci de ani de la deschiderea succesiunii. Moștenitorii pot solicita amânarea plății rezervei succesoriale în cazul în care executarea imediată a creanței i-ar afecta grav în mod injust. Exemplul citat în legislație este o situație în care, altfel, locuința familiei ar trebui să fie vândută. Cu toate acestea, trebuie să se țină seama în mod corespunzător de interesele beneficiarului sau ale beneficiarilor. Amânarea presupune că rezerva succesorală nu trebuie să fie plătită imediat. Este la latitudinea instanței să hotărască, de la caz la caz, cu cât timp se poate amâna plata rezervei succesoriale și dacă este necesară prezentarea unei garanții pentru achitarea creanței respective.

4 În cazul în care nu există o dispoziție pentru cauză de moarte, cine moștenește și în ce proporție?

În cazul în care nu există un testament sau un contract de succesiune, se aplică normele privind succesiunea prevăzute prin lege.

În temeiul dreptului succesoral german, numai rudele au calitatea de moștenitor, mai precis persoanele care au aceeași părinți, bunici sau străbunici cu defunctul, precum și persoanele care au origini comune mai îndepărtate cu defunctul. În conformitate cu această definiție, rudele prin alianță (căsătorie) nu sunt considerate a fi înrudite deloc cu defunctul și, prin urmare, sunt excluse din succesiunea legală, de exemplu, soacra, ginerele, tatăl vitreg, fiica vitregă, mătușa prin alianță, unchiul prin alianță etc., întrucât acestea nu au origini comune cu defunctul.

Relația de familie poate rezulta, de asemenea, din adopție (a copilului), întrucât acest proces dă naștere unei relații de familie autentice din punct de vedere juridic între copil și adoptant și între copil și rudele adoptantului, precum și tuturor drepturilor și obligațiilor care decurg din această relație de familie. În consecință, copiii adoptați au, în general, aceleași drepturi ca și copiii biologici (se pot aplica totuși condiții speciale în cazul în care se adoptă copii care au depășit vârsta majoratului).

Soții reprezintă o altă excepție de la principiul succesiunii exclusiv pe bază de rudenie. Deși, de regulă, soții nu sunt înrudiți și, astfel, nu au ascendenți comuni, aceștia beneficiază totuși de un drept propriu la moștenire după soț/soție. În cazul în care soții au divorțat, nu există drept la moștenire. În anumite condiții, acest lucru este valabil, de asemenea, în cazul soților care nu au divorțat încă, dar care sunt separați.

În temeiul dreptului succesoral, partenerii înregistrați au aceleași drepturi în materie de succesiune cu soțul/soția. În schimb, nu există niciun drept legal la succesiune pentru alte forme de coabitare.

Dreptul succesoral aplicabil rudelor:

Nu toate rudele au aceleași drepturi în materie de succesiune. Legea împarte aceste drepturi în funcție de diferitele grade de rudenie ale moștenitorilor:

Gradul întâi

Moștenitorii de gradul 1 sunt doar descendenții defunctului, și anume copiii, nepoții, strănepoții etc.

Copiii născuți în afara căsătoriei sunt moștenitorii legali ai mamei și ai tatălui lor, precum și ai rudelor acestora. (Sunt exceptate succesiunile în care defunctul a decedat înainte de 29 mai 2009, dacă respectivul copil rezultat dintr-o relație extramaritală s-a născut înainte de 1 iulie 1949 – a se vedea notele de subsol de la paginile 11 și 15 din broșura intitulată „*Erben und vererben*” [„Moștenirea și legatul”] publicată de Ministerul Federal al Justiției și Protecției Consumatorului.)

Dacă există un moștenitor din cadrul acestui grup de rude foarte apropiate, toate rudele mai îndepărtate sunt excluse de la moștenire și nu primesc nicio cotă-parte din aceasta.

Exemplu: Defunctul are o fiică și numeroși nepoți și nepoate de unchi. Nepoții și nepoatele nu moștenesc nimic.

Copiii copiilor (și anume, nepoții, strănepoții etc.) pot fi moștenitori, de regulă, numai dacă părinții lor au decedat sau au renunțat la moștenire.

Exemplu: Defunctului i-au supraviețuit o fiică, precum și trei nepoți, care sunt copiii unui fiu care a decedat, de asemenea. Fiica primește jumătate din masa succesorală, în timp ce nepoții trebuie să împartă cealaltă jumătate între ei – și anume, jumătatea care i s-ar fi convenit tatălui lor. Aceasta înseamnă că fiecare nepot primește din masa succesorală.

Gradul al doilea

Moștenitorii de gradul al doilea sunt părinții defunctului împreună cu copiii lor și cu copiii copiilor lor, și anume frații, surorile, nepoții și nepoatele de unchi ale testatorului. Și în acest caz, copiii părinților testatorului au drept de moștenire doar dacă și părinții testatorului sunt decedați. Ulterior, aceștia moștenesc cota care revenea tatălui decedat sau mamei decedate.

Rudele de gradul al doilea pot moșteni doar dacă nu există rude de gradul întâi.

Exemplu: Defunctului îi supraviețuiește un nepot și o nepoată de unchi. Surorile și părinții defunctului sunt decedați. Prin urmare, nepotul și nepoata moștenesc fiecare câte o jumătate din masa succesorală.

Rudele de gradul al treilea și de grade mai îndepărtate

Cea de a treia categorie cuprinde bunicii și copiii lor și copiii copiilor lor (mătușă, unchi, verișor etc.), în timp ce cel de al patrulea grad se referă la străbunici și copiii lor și copiii copiilor lor etc. Succesiunea legală este întemeiată, în esență, pe aceleași norme precum în cazul gradelor menționate mai sus. Cu toate acestea, începând cu rudele de gradul al patrulea, în cazul în care copiii bunicii au decedat, descendenții lor nu mai sunt primii luați în considerare, ci, în acest moment, persoana (persoanele) care este (sunt) ruda (rudele) cea mai apropiată (cele mai apropiate) devin(e) unicul moștenitor (unicii moștenitori) [în acest punct se trece de la sistemul de succesiune bazat de părinți (care presupune coborârea de la un ascendent pe linie părintească până la identificarea unui moștenitor) la sistemul bazat pe gradul de rudenie (care implică identificarea celei mai apropiate rude pe baza gradului de rudenie)].

Următorul principiu se aplică întotdeauna: este suficient ca o rudă de grad anterior să fie în viață pentru ca toți moștenitorii potențiali de gradul următor să fie excluși.

Soții și partenerii înregistrați

Indiferent de regimul matrimonial aplicat, soțul sau soția, precum și partenerul înregistrat supraviețuitor au calitatea de moștenitori legali și au dreptul la $\frac{1}{4}$ din masa succesorală împreună cu eventualii descendenți, și la $\frac{1}{2}$ din masa succesorală împreună cu eventualele rude de gradul al doilea (și anume, părinți, frați sau surori, nepoți sau nepoate de unchi ai defunctului), precum și oricare bunici.

În cazul în care soții au trăit în „regimul comunității de bunuri pentru bunurile dobândite în timpul căsătoriei” (acesta fiind regimul aplicabil din oficiu, cu excepția cazului în care soții au convenit asupra unui alt regim matrimonial în cadrul unui acord prenuptțial sau postnuptțial), proporția menționată anterior crește cu $\frac{1}{4}$. Același lucru este valabil pentru partenerii înregistrați.

În cazul în care nu există rude de gradul întâi sau al doilea și nici bunici, soțul/partenerul supraviețuitor primește întreaga masă succesorală.

Exemplu: după decesul defunctului, rămân soția (cu care a trăit în regimul comunității de bunuri pentru bunurile dobândite în timpul căsătoriei) și părinții acestuia. Soția primește $\frac{3}{4}$ ($\frac{1}{2} + \frac{1}{4}$), iar părinții – ca moștenitori de gradul al doilea – primesc fiecare $\frac{1}{8}$ din masa succesorală. În plus, atunci când ceilalți moștenitori sunt rude de gradul doi, ca în cazul de față, sau bunici, soția are dreptul la ceea ce în limba germană drept este cunoscut drept „*Großer Voraus*”,

și anume un drept preferențial care, în majoritatea cazurilor, acoperă integralitatea bunurilor din gospodărie și cadourile de nuntă (atunci când ceilalți moștenitori sunt rude de gradul întâi, un soț supraviețuitor care moștenește în calitate de moștenitor legal are dreptul să moștenească aceste bunuri numai în măsura în care ar avea nevoie de ele pentru a întreține o gospodărie corespunzătoare).

Dreptul legal al statului la succesiune

În cazul în care nu există soț sau partener și nu se poate identifica nicio rudă, statul dobândește calitatea de moștenitor legal. Răspunderea sa este întotdeauna limitată la valoarea masei succesoriale.

5 Care este autoritatea competentă:

5.1 În materie de succesiune?

În principiu, instanța de drept succesoral din cadrul instanței teritoriale de la ultimul domiciliu al testatorului are competența să soluționeze cauze succesoriale (sau, în Baden-Württemberg, până la sfârșitul anului 2017, biroul notarial relevant).

5.2 să primească o declarație de renunțare sau de acceptare a unei succesiuni?

Se poate renunța la succesiune prin depunerea unei declarații la instanța de drept succesoral; o astfel de declarație trebuie să fie prezentată în fața instanței de drept succesoral și să fie înregistrată de aceasta sau poate fi depusă după ce a fost autentificată de un notar (pentru mai multe detalii, a se vedea mai jos).

Declarația de acceptare nu trebuie să fie prezentată într-o formă specifică și nu este nevoie de confirmare de primire. Depășirea termenului limită pentru depunerea declarației de renunțare este suficientă pentru a constitui acceptarea succesiunii.

5.3 să primească o declarație de renunțare sau de acceptare a unui legat?

Moștenirea sau legatul se acceptă sau se respinge prin prezentarea unei declarații în fața persoanei însărcinate cu moștenirea/legatul. Aceasta poate fi moștenitorul sau legatarul (așa-numitul beneficiar al legatului).

5.4 să primească o declarație de renunțare sau de acceptare a unei rezerve succesoriale?

În dreptul succesoral german nu există prevederi privind declararea acceptării sau a renunțării la rezerva succesorală.

6 Scurtă descriere a procedurii de soluționare a unei succesiuni în temeiul legislației naționale, inclusiv pentru lichidarea patrimoniului succesoral și pentru partajul bunurilor (trebuie furnizate și informații din care să reiasă dacă procedura de succesiune este deschisă de o instanță sau de altă autoritate competentă din proprie inițiativă)

Deschiderea testamentului

Un testament prezentat instanței de drept succesoral sau luat din custodia sigură se deschide oficial de către instanța de drept succesoral în urma decesului testatorului. Moștenitorii vor fi notificați oficial cu privire la acest lucru.

Procedura pentru eliberarea unui certificat de moștenitor

Certificatul de moștenitor se eliberează de instanța de drept succesoral (sau, în Baden-Württemberg, până la sfârșitul anului 2017, de biroul notarial) și în acesta se precizează identitatea moștenitorului, întinderea dreptului său la moștenire și – acolo unde este cazul – succesiunea ulterioară sau executarea testamentului.

Acesta este eliberat de către instanța de drept succesoral pe baza unei cereri. Cererea trebuie să demonstreze că datele cerute prin lege sunt exacte în integralitatea lor sau trebuie să fie însoțită de o declarație pe propria răspundere conform căreia nu există motive de îndoială cu privire la exactitatea datelor. Declarația pe propria răspundere se poate face în fața unui notar sau a unei instanțe, cu excepția cazului în care legislația statului federal respectiv prevede că numai notarii sunt competenți în acest sens.

Emiterea unui Certificat de succesiune european

Procedura pentru emiterea unui Certificat de succesiune european este reglementată de Codul de procedură în materie de succesiuni internaționale (IntErbRVG). Certificatul este valabil aproape în toate statele membre ale Uniunii Europene (cu excepția Regatului Unit, Irlandei și Danemarcei). De asemenea, certificatul este emis la cererea instanței de drept succesoral sub forma unei copii legalizate de un notariat, cu o perioadă de valabilitate limitată. Acest certificat are rolul, în principal, de a simplifica partajarea bunurilor în interiorul UE.

Împărțirea bunurilor

În cazul în care există mai mulți moștenitori ai masei succesoriale, aceasta devine proprietatea comună indiviză a moștenitorilor. Prin urmare, moștenitorii coproprietari pot să dispună de elementele individuale ale masei succesoriale numai prin acțiuni comune, de exemplu în scopul de a vinde automobilul defunctului, în cazul în care aceasta nu mai este necesar. Aceștia trebuie, de asemenea, să gestioneze în comun masa succesorală. Acest lucru conduce adesea la dificultăți majore, în special în cazul în care moștenitorii locuiesc la distanțe mari și nu pot ajunge la un acord. Această „comunitate forțată” este, de regulă, foarte incomodă și, în principiu, oricare dintre moștenitori poate solicita dizolvarea comunității prin solicitarea împărțirii masei succesoriale. Cea mai importantă excepție în acest sens este situația în care defunctul a precizat în testamentul său că masa succesorală nu trebuie să fie împărțită pentru o anumită perioadă de timp, de exemplu cu scopul de a permite unei întreprinderi familiale să-și continue activitatea.

În cazul în care defunctul a numit un executor testamentar, acesta este responsabil de împărțirea masei succesoriale. În caz contrar, moștenitorii trebuie să efectueze ei înșiși împărțirea. În acest scop, moștenitorii pot solicita asistență din partea unui notar. Dacă aceștia nu reușesc să ajungă la un acord în pofida desemnării unui notar drept intermediar, singura opțiune rămasă este intentarea unei acțiuni în instanță.

7 Cum și când devine cineva moștenitor sau legatar?

Pentru informații privind succesiunea legală, a se vedea mai sus.

În cazul în care defunctul a lăsat un testament, acesta are prioritate față de normele dreptului succesoral. Prin urmare, numai persoanele desemnate în testament moștenesc bunuri din masa succesorală, dacă testatorul a dat dispoziții în testament cu privire la totalitatea patrimoniului succesoral. Pentru informații privind persoanele care au dreptul la o rezervă succesorală, a se vedea mai sus.

La decesul testatorului, masa succesorală este transferată în mod legal moștenitorului (moștenitorilor) (principiul dobândirii automate a moștenirii). Cu toate acestea, moștenitorii au dreptul să renunțe la succesiune (a se vedea mai jos).

Defunctul poate, de asemenea, să lase prin testament un legat sau o moștenire, de exemplu prin alocarea unor bunuri individuale sau a unor sume de bani specifice anumitor persoane. În astfel de cazuri, beneficiarii legatului (legatarii) nu au calitatea de moștenitori, însă au dreptul să ceară în instanță de la pârât (pârâți) oricare bun le-a fost lăsat în mod expres prin testament.

8 Preiau moștenitorii datoriile defunctului și, dacă da, în ce condiții?

Renunțarea la moștenire

Moștenitorii nu sunt răspunzători pentru pasivul succesiunii în cazul în care renunță la moștenire în termenul stabilit. Ca principiu general, moștenitorul respectiv trebuie să renunțe la succesiune în termen de șase săptămâni de la data la care a fost notificat cu privire la deschiderea succesiunii și la temeiul statutului său de moștenitor, aceasta presupunând prezentarea unei declarații oficiale instanței de drept succesoral. Declarația poate fi dată în fața instanței

de drept succesoral, fiind înregistrată de aceasta, sau poate fi depusă după ce a fost autenticată de un notar. În cel de al doilea caz, este suficient să se trimită o scrisoare, deși autenticitatea semnăturii moștenitorului trebuie să fie certificată de către notar. Actul de acceptare sau de renunțare la succesiune are, de regulă, caracter obligatoriu.

Răspunderea în cazul în care succesiunea este acceptată

În cazul în care moștenitorii acceptă succesiunea, aceștia îi succed defunctului din punct de vedere juridic. Aceasta înseamnă că aceștia moștenesc, de asemenea, datoriile persoanei în cauză și, în principiu, au obligația să-și utilizeze și activele proprii pentru a stinge datoriile respective.

Cu toate acestea, moștenitorii au posibilitatea de a-și limita răspunderea pentru datoriile moștenite la așa-numita „succesiune juridică” („*Erbmasse*”). Aceasta înseamnă că orice creditorii la care defunctul avea datorii pot să-și recupereze pierderile suferite din masa succesorală, activele proprii ale moștenitorilor fiind protejate împotriva terților. Moștenitorii pot obține o astfel de limitare a răspunderii în două moduri: fie depun o cerere la instanța de drept succesoral pentru a solicita administrarea patrimoniului succesoral în numele creditorilor, fie solicită inițierea unei proceduri de insolvență a succesiunii prin depunerea unei cereri la instanța teritorială competentă în materie de insolvență.

În cazul în care masa succesorală nu este suficientă nici pentru a acoperi costurile de administrare a succesiunii în numele creditorilor, nici pentru a acoperi costurile procedurii de insolvență a succesiunii, moștenitorii pot totuși să obțină o limitare a răspunderii. Dacă creanțele sunt solicitate de către un creditor, moștenitorii pot invoca insuficiența activelor din cadrul masei succesorale. Aceștia pot refuza să soluționeze pasivele succesiunii, dacă valoarea masei succesorale nu este suficientă pentru acoperirea lor. Cu toate acestea, moștenitorii au obligația de a preda creditorilor activele succesiunii.

În cazul în care moștenitorii doresc pur și simplu să evite datoriile neprevăzute, aceștia trebuie să inițieze o procedură de notificare publică („*Aufgebotsverfahren*”), în cadrul căreia moștenitorii pot prezenta o cerere instanței de executare, solicitând ca toți creditorii defunctului să comunice instanței – până la un termen-limită stabilit – valoarea datoriei pe care doresc să o recupereze de la defunct. În cazul în care un creditor nu-și comunică creanțele în termenul stabilit, acesta trebuie să se mulțumească cu partea din masa succesorală rămasă la sfârșit. Procedura de notificare publică poate, de asemenea, să clarifice situația pentru moștenitori, arătându-le dacă există motive ca masa succesorală să fie pusă sub administrare oficială, prin solicitarea administrării patrimoniului succesoral sau insolvența acestuia.

9 Ce documente și/sau informații sunt necesare de obicei pentru înregistrarea bunurilor imobile?

Este necesar să se prezinte o cerere de rectificare a cărții funciare, însoțită de dovezi care să ateste că aceasta este incorectă, astfel moștenitorul unei proprietăți să poată fi înregistrat în cartea funciară ca proprietar. Pentru a solicita rectificarea cărții funciare în urma decesului proprietarului înregistrat, solicitantul trebuie să fi dobândit, mai întâi, calitatea de moștenitor.

În astfel de cazuri, pentru rectificarea cărții funciare solicitantul își poate dovedi calitatea de moștenitor prin prezentarea certificatului de moștenitor sau a Certificatului de succesiune european.

În cazul în care succesiunea se bazează pe o dispoziție *mortis causa*, prevăzută într-un document public (un testament notarial sau un contract de succesiune), este suficient să se prezinte Oficiului cărții funciare (*Grundbuchamt*) dispoziția în cauză și documentul oficial de deschidere a moștenirii.

În cazul în care un bun imobil face obiectul unui legat, trebuie să se prezinte întotdeauna un act notarial pentru a se efectua transferul proprietății către legatar, indiferent care sunt normele succesorale aplicabile. Actul notarial trebuie să arate că legatarul are dreptul să preia dreptul de proprietate asupra bunului imobil.

Se pot solicita, de asemenea, alte documente, în funcție de natura cauzei respective. De exemplu, pentru ca o societate comercială să fie înregistrată drept moștenitor, solicitanții trebuie să facă dovada competenței lor de reprezentare (de exemplu, un extras oficial din Registrul Comerțului).

9.1 Este numirea unui administrator obligatorie sau obligatorie la cerere? Dacă ea este obligatorie sau obligatorie la cerere, ce demersuri trebuie efectuate?

În temeiul dreptului succesoral german, administrarea masei succesorale în numele creditorilor poate fi folosită pentru a împiedica acoperirea datoriilor din activele proprii ale moștenitorului. Instanța de drept succesoral poate doar să dispună ca masa succesorală să fie pusă sub administrare la cererea unei persoane autorizate (moștenitor, executor testamentar, creditor al succesiunii, cumpărător al succesiunii în integralitatea sa sau moștenitor ulterior). Administratorul este un organism desemnat în mod oficial. Deși se ocupă de administrarea activelor totale ale unei alte persoane, administratorul are totuși statutul de parte de sine stătătoare în caz de litigiu. Acesta își exercită atribuțiile oficiale cu titlu privat atunci când administrează activele celeilalte persoane cu scopul de a satisface interesele tuturor părților implicate (moștenitori și creditorii). Procesul de administrare a masei succesorale pe care administratorul are dreptul – și, de fapt – obligația de a-l realiza nu vizează doar menținerea și sporirea masei succesorale, ci, în primul rând, satisfacerea intereselor creditorilor succesiunii. Principala atribuție a administratorului este de a se asigura că pasivele succesiunii sunt lichidate.

9.2 Cine este îndrituit să execute dispoziția pentru cauză de moarte lăsată de defunct și/sau să administreze patrimoniul succesoral?

Pe lângă moștenitorii de fapt, administratorul în caz de insolvență (a se vedea mai sus) și executorul testamentar (a se vedea mai jos), se pot atribui competențe relevante și curatorului succesiunii.

Instanța de drept succesoral dispune curatela succesiunii în cazul în care acest lucru este necesar în momentul respectiv deoarece identitatea moștenitorului responsabil este incertă sau nu se știe dacă acesta a acceptat sau nu succesiunea. Curatela succesiunii are ca scop protejarea și menținerea patrimoniului în interesul moștenitorului necunoscut.

Instanța de drept succesoral stabilește sfera responsabilităților curatorului în conformitate cu măsurile necesare în fiecare caz individual. Sfera poate fi destul de extinsă sau poate pur și simplu să se concentreze asupra administrării elementelor individuale ale masei succesorale. Curatorului succesiunii este responsabil, de regulă, de identificarea moștenitorilor necunoscuți și de protejarea și conservarea patrimoniului.

În principiu, curatela unei succesiuni nu vizează satisfacerea intereselor creditorilor succesiunii, întrucât aceasta urmărește, în primul rând, să protejeze moștenitorii. În mod excepțional, atribuțiile curatorului pot include, de asemenea, utilizarea resurselor din masa succesorală pentru a achita datoriile succesiunii, în cazul în care acest lucru este necesar pentru buna administrare și conservare a succesiunii sau cu scopul de a preveni pierderi sau prejudicii, în special orice costuri care ar putea rezulta din litigii inutile.

9.3 Ce competențe are un administrator?

Testatorul poate să desemneze prin testament unul sau mai mulți executori testamentari. Acesta poate, de asemenea, să autorizeze un terț, executorul sau instanța de drept succesoral să numească un (alt) executor. Obligațiile executorului încep de îndată ce persoana desemnată acceptă numirea sa în această poziție.

În temeiul legii, responsabilitatea executorului este de a pune în aplicare dispozițiile testamentare ale defunctului. În cazul în care există mai mulți moștenitori, executorul este autorizat să împartă masa succesorală între aceștia.

Executorul are obligația de a administra succesiunea. În special, executorul are dreptul de a intra în posesia masei succesorale și de a dispune de elementele care fac parte din aceasta. În acest caz, moștenitorii nu au competența de a dispune de niciun element din masa succesorală care face obiectul administrării executorului. Executorul are, de asemenea, dreptul de a-și asuma angajamente în numele succesiunii, în măsura în care acest lucru este necesar pentru a asigura o bună administrare a succesiunii. Acesta are dreptul de a dispune de elemente în mod gratuit numai dacă există o obligație morală în acest sens sau din respect pentru morala comună.

Cu toate acestea, testatorul are posibilitatea de a limita competențele executorului astfel cum crede de cuviință, în comparație cu cele prevăzute în legislație. Acesta are, de asemenea, competența de a stabili perioada de executare a testamentului. De exemplu, testatorul poate să îi încredințeze executorului gestionarea masei succesoriale și împărțirea acesteia pe termen scurt. Pe de altă parte, acesta poate, în egală măsură, să decidă să solicite în testamentul său sau în contractul de succesiune executarea pe termen lung a masei succesoriale. În principiu, executarea pe termen lung poate fi autorizată pentru o perioadă de maxim 30 de ani, începând de la data deschiderii succesiunii. Cu toate acestea, testatorul poate solicita continuarea administrării masei succesoriale până la decesul moștenitorului sau al executorului sau până la producerea unui alt eveniment de natură personală care afectează pe unul dintre aceștia. În astfel de cazuri, executarea testamentului poate dura efectiv mai mult de 30 de ani.

10 Ce documente sunt eliberate de obicei, în temeiul legislației naționale, în cursul sau la finalul unei cauze de succesiune pentru atestarea statutului și a drepturilor beneficiarilor? Au aceste documente efecte probatorii specifice?

Certificatul de moștenitor sau Certificatul de succesiune european este necesar, în general, pentru a se dovedi că moștenitorul deține un drept de succesiune, de exemplu în cazul în care un moștenitor dorește transferarea unui teren sau a unui cont al defunctului pe numele său. Dacă există un testament public (a se vedea mai sus), este posibil ca, în astfel de situații, să nu fie necesară prezentarea unui certificat de moștenitor ori a unui Certificat de succesiune european.

Ultima actualizare: 24/10/2018

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.